

Verhogen van de maïskwaliteit en de opbrengst staan nog boven aan het lijstje van de maïsveredelaars. Oogstzekerheid is wel een minimale eis voor een plaats op de rassenlijst.

Het zijn robuuste rassen die dit jaar voor het eerst op de rassenlijst verschijnen. Naast goede opbrengstcijfers zijn ook de cijfers voor stevigheid en resistentie tegen builenbrand en stengelrot gemiddeld tot hoog. 'Net als in de rundveefokkerij heeft ook de veredeling niet stilgestaan voor de ontwikkeling van robuuste, zekere maïsrassen', vertelt Bert Jan van Dinter, hoofd verkoop bij JC Robinson Seeds. 'Neem builenbrand. In de beginjaren van de maïsveredeling was het een belangrijker kenmerk dan tegenwoordig. Inmiddels is daar zoveel progressie mee geboekt dat in droge jaren, zoals afgelopen seizoen, van een echt groot builenbrandprobleem geen sprake is.' Resistentie tegen builenbrand staat daarom volgens Van Dinter niet boven aan het verlanglijstje, al wordt het niet uit het oog verloren. 'Builenbrand blijft namelijk in de grond aanwezig en steekt met name in België en Engeland nog wel eens de kop op.' Boven aan de prioriteitenlijst heeft builenbrand volgens René Boons, productmanager maïs bij Cebeco Seeds, ook nooit gestaan. 'Veredelaars blijven in eerste instantie kijken naar opbrengsten en kwaliteit. Natuurlijk is stevigheid belangrijk en moet de maïsplant blijven staan tot aan de oogst. Maar geen veehouder zit te wachten op stevige maïsplanten met een hoge resistentie tegen builenbrand terwijl de opbrengst ver achter blijft. De echt veel gezaaide praktijkrassen zijn betrouwbaar en gezond.' 'Landbouwkundig moet een ras gezond zijn', zo noemt Louis Vlaswinkel de minimale eisen waaraan een maïsras moet voldoen voordat het een plaatsje op de rassenlijst krijgt. Vlaswinkel is plantenveredelaar maïs bij Advanta Seeds. 'Rassen met een onvoldoende voor een bepaald onderdeel komen niet voor

Vlaamse maïsgids in aantocht

In deze maïsspecial heeft alleen de Nederlandse nationale rassenlijst een plaats gekregen. Omdat er in Vlaanderen zo'n veelheid aan rassen en rassenlijsten is, stelt Veeteelt voor de Vlaamse lezers een aparte maïsgids samen. Deze verschijnt bij de volgende editie van Veeteelt (over twee weken).

op de rassenlijst. De rassenlijst bevat alleen rassen met een goede oogstzekerheid.' Vlaswinkel vindt het belangrijk dat een ras stabiliteit vertoont. 'Je kunt beter een ras hebben dat jarenlang 102 scoort voor een onderdeel dan rassen die het ene seizoen 110 scoren en het volgende seizoen voor hetzelfde kenmerk 90.'

Boons geeft aan dat het management van de maïsteler of loonwerker een belangrijke rol speelt bij de vraag welke bedreigingen de maïsplant parten spelen. 'Fusariumproblemen zie je pas in een later groeistadium. In zo'n extreem maïsjaar als vorig jaar gaat het afrijpingsproces en het indrogen van de plant zo snel, dat er veel maïs gehakseld is boven de 35 procent droge stof. Op snel afgerijpte planten kunnen zich dan Fusariumschimmels vestigen. Door op tijd te hakelen, blijf je de schimmel voor. De schimmel zorgt niet alleen voor de legering van het gewas, maar ook voor de afname van de smakelijkheid van de maïskuil. Uiteindelijk bepaalt zo de koe in de stal achteraf of de maïs op tijd is geoogst.'

Maïswortelkever

Op de vraag wie of wat de maïsteelt bedreigt en hoe veredelaars daarop inspringen wordt al snel de maïswortelkever genoemd. Helaas kunnen veredelaars daar eigenlijk niet op inspelen. 'Met veredeling zoals we nu werken kunnen we niets. Dan zouden we aan de slag moeten met gentechnologie, waardoor je rassen genetisch zo verandert dat de kever geen schade meer aanbrengt. Maar ik zie de toelating voor deze GMO in Europa niet gebeuren', vertelt Vlaswinkel.

Daarom blijft Vlaswinkel zich richten op onder meer Fusarium, naast het verhogen van de maïskwaliteit. 'Dankzij de verbetering van het "stay-green" nemen de problemen met Fusarium snel af. Planten die langer groen blijven zijn minder vatbaar.'

Resistentie tegen stengelrot, veroorzaakt door Fusarium, krijgt meer aandacht bij maïsteelt gericht op korrelmaïs, zo weet Van Dinter. 'Bij korrelmaïsrassen, wereldwijd toch 95 procent van de rassen, ligt meer de nadruk op Fusariumresistentie. Deze planten moeten veel langer staan en dan is stevigheid en vatbaarheid voor stengelrot veel belangrijker.'

Om de stevigheid van de maïsrassen te bepalen hanteert Van Dinter aan de hand van de rassenlijst een rekensom. 'Wanneer je de waarde van stevigheid en resistentie tegen stengelrot bij elkaar op telt en boven de 14 uitkomt, zit je veilig', aldus Van Dinter. 'Dan teel je op zekerheid.'

Jaap van der Knaap

hoge cijfers betekenen: legering
goede stevigheid, goede resistentie, vlotte beginontwikkeling en vroege bloei. De cijfers en getallen zijn gemiddeld van 1998 t/m 2003 ¹⁾

	stevigheid	resistentie tegen stengelrot	resistentie tegen builenbrand	beginontwikkeling	gem. plantlengte	vroege bloei ²⁾	drogestofgehalte gehele plant	VEM/kg droge stof gehele plant ³⁾	celwandverteerbaarheid	zetmeelgehalte ⁴⁾	droge stof	VEM	opbrengst gehele plant	kweker/vertegenwoordiger
zeer vroeg														
A-Crescendo	8	7 ⁵	7 ⁵	9	99	9	110	99	95	99	95	94	Advanta Seeds	
A-Rhapsody	7	8 ⁵	9	7 ⁵	97	8 ⁵	107	102	98	103	96	97	Advanta Seeds	
A-Polaire	7 ⁵	7 ⁵	7	7 ⁵	98	7 ⁵	105	99	101	94	100	100	Limagrains Nederl.	
B-Biarritz	7 ⁵	7	8 ⁵	7	98	7 ⁵	104	100	100	105	97	97	Barenbrug	
B-DK 237	6 ⁵	7	8	7	104	7	103	98	98	97	102	99	Monsanto	
B-Goldoli	8	6 ⁵	7 ⁵	7 ⁵	97	8	102	101	103	92	95	96	Robinson Seeds	
N-PR39W67	6	6 ⁵	7	8 ⁵	104	7 ⁵	102	99	96	100	102	101	Pioneer	
N-Rosalie	8	8	9	7 ⁵	97	8 ⁵	101	102	100	106	99	101	Advanta Seeds	
N-Pilot	6	7 ⁵	8 ⁵	8 ⁵	97	8 ⁵	106	101	99	101	99	100	Cebeco Seeds	
N-PR39A65	8	6	6	7 ⁵	104	7	105	99	100 ⁴⁾	93	103	102	Pioneer	
vroeg														
A-Nescio	8 ⁵	6 ⁵	8 ⁵	7 ⁵	92	8 ⁵	99	102	100	106	98	100	Cebeco Seeds	
A-Talman	8	8	8 ⁵	7	100	7 ⁵	100	100	102	105	99	99	Advanta Seeds	
B-Tarzan	8	7	8	7 ⁵	98	7	99	101	106	101	98	99	Advanta Seeds	
B-Cameron	8	6	8 ⁵	8	99	8	101	99	96	101	101	99	Syngenta	
B-Justina	7 ⁵	8 ⁵	6	8	100	8	102	98	94	104	100	99	Pioneer	
B-Central	8	6 ⁵	8	8	101	7 ⁵	96	98	100	93	99	98	Robinson Seeds	
N-Goldella	7 ⁵	6 ⁵	8 ⁵	7 ⁵	104	7 ⁵	97	100	100	96	101	101	Robinson Seeds	
N-Goldissa	7 ⁵	6 ⁵	8 ⁵	7 ⁵	104	7 ⁵	98	101	105	95	102	103	Robinson Seeds	
N-Vito	8	7	8	7 ⁵	98	8	98	99	98	100	100	99	KWS	
N-Dixxmo	8 ⁵	8 ⁵	8	7 ⁵	103	7 ⁵	96	100	101 ⁴⁾	93	102	102	Joordens	
N-Cayenne	7 ⁵	6 ⁵	8	8	102	7 ⁵	99	101	101 ⁴⁾	90	103	104	Robinson Seeds	
N-Tango	7 ⁵	8	8 ⁵	8 ⁵	101	8	98	102	104 ⁴⁾	102	102	104	Cebeco Seeds	
N-Aurelia	8	7	8	8	107	7 ⁵	101	99	100 ⁴⁾	101	106	105	Advanta Seeds	
N-Cantona	8 ⁵	8	8 ⁵	7 ⁵	102	7 ⁵	95	101	103 ⁴⁾	96	103	105	Advanta Seeds	
middenvroeg														
A-Tripoli	8 ⁵	7 ⁵	7 ⁵	8	105	6 ⁵	92	99	105	100	104	103	Advanta Seeds	
A-Accent	8	8	7	6	97	6 ⁵	91	100	104	94	102	102	Limagrains Nederl.	
N-Fanfare	8	8	8 ⁵	8	100	8	97	101	99	105	101	102	Advanta Seeds	
N-Columbus	8	8	7	7 ⁵	107	6 ⁵	92	101	104	93	104	106	Advanta Seeds	
N-Batavia	8 ⁵	7 ⁵	8	8	103	7	93	101	104 ⁴⁾	93	104	106	Advanta Seeds	

1) Plantlengte, drogestofgehalte, verteerbaarheid, drogestofopbrengst en VEM-opbrengst in verhoudingsgetallen.
2) De vroege bloei is vooral van belang in een ongunstig jaar. Bij twee rassen met gemiddeld hetzelfde drogestofgehalte heeft in zo'n jaar het laatstbloeiende ras vaak relatief een lager drogestofgehalte.
3) De VEM/kg droge stof is berekend op basis van een in-vitro bepaalde verteerbaarheid volgens de methode van Tilley en Terry.
4) Cijfers gebaseerd op twee jaar waarnemingen.
5) in g/kg ds bij een drogestofgehalte van 32 procent.
A = Ras dat voor algemene of vrij algemene bouw aanbevolen wordt.
B = Beperkt aanbevolen ras, ras dat voor speciale omstandigheden of voor beperkte verbouw aanbevolen wordt.
N = Nieuw aanbevolen ras.

Maïskwaliteit krijgt bij maïsveredelaars meer prioriteit dan 'landbouwkundige gezondheid'

Kweken op zekerheid